

Slovenska zveza na Švedskem

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

POMLAD / VÅR 2016

ISSN-2000-2173

Št./Nr 54

Letnik/Årgång 15

Slovenska riksförbundet i Sverige

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
Marec 2016, Št./Nr 54, Letnik/Årgång 15

Izdajatelj/Utgivare: Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9

Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Članarina SZ

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 530 izvodih

Naslovna fotografija/omslagsfoto. Branko Mohorič

Fotografija na zadnji strani/sista sidan: Aleš Jurca

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

VSEBINA – INNEHÅLL

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD	3
PRESEDNIK IMA BESEDO	4
SLOVENSKI DOM GÖTEBORG	6
SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING.....	9
ORFEUM – LANDSKRONA	13
PLANIKA MALMÖ	15
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM	20
SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM.....	22
SKM NA ŠVEDSKEM	24
JEZIKOVNI KOTIČEK – SPRÅKHÖRNAN	25
NEKAJ ZA OTROKE – NÅGOT FÖR VÅRA MINSTA.....	26
RECEPTI – RECEPT	27
ŠPORT – SPORT	32
V SPOMIN – IN MEMORIAM.....	34
PISMA BRALCEV – LÄSARNAS BREV	41
SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET.....	42

Glavni in odgovorni urednici/

huvudredaktörer:

Danni Strazar, Suzana Macuh

Častna članica uredništva/hedersmedlem:

Augustina Budja Benček

Oblikovalka glasila / Teknisk redaktör:

Danni Strazar

Distribucija pisemskih pošilk (tisk naslovov itd):

Suzana Macuh

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

Slovenska riksförbundet i Sverige

Box 145

731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 31. maja 2016!

Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 31 maj 2016, adressen ovan!

UVODNA BESEDA – INLEDNINGSORD

Dragi bralci!

Člani uredništva upamo, da se je leto dobro začelo in da ste polni pozitivne energije in moči pred čudovito pomladjo, ki se hitro bliža!

V tej številki boste znova našli otroško pesmico in upamo, zdaj že veste, da je posnetek pesmi mogoče najti na spletni strani Slovenske zveze pod zavihkom Slovensko glasilo (kjer najdete tudi Slovenska glasila v PDF obliki). Brali boste tudi o aktivnostih naših društev, potovanjih in o vsem, kar se dogaja po društvih. Zbor v društvu Planika letos praznuje 40-letnico in obenem bodo organizirali tradicionalno srečanje Slovencev z vse Švedske, na srečanju pa se bodo razvrstili nastopi različnih glasbenikov, poleg tega pa bodo poskrbeli za glasbeno zabavo z gosti iz Slovenije! Veliko zanimivega se bo dogajalo!

Radi bi bralce tudi opomnili, da z veseljem sprejemamo prispevke, ki so lahko v slovenščini ali v švedščini. To je glasilo, ki je namenjeno vsem, zato bomo veseli, če ga bomo skupaj zapolnili s tistim, kar radi berete!

Vzemite si glasilo s seboj, ko si boste popoldne privoščili kavico nekje na soncu, in uživajte – saj je konec koncev koledarska pomlad že prišla?!

Prijazen pozdrav od uredništva

Kära läsare!

Vi på redaktionen hoppas att ni haft en bra start på det nya året och att ni nu är fulladdade med positiv energi och kraft inför härliga våren, som närmar sig med stora steg!

I detta nummer hittar vi återigen en ny barnvisa och vi hoppas att ni vid det här laget vet att det även går att lyssna på den på riksförbundets hemsida (under fliken Slovensko glasilo). Vi får även läsa om våra föreningars aktiviteter, resor och om vad som är på gång bland dem. Bland annat firar kören i föreningen Planika sitt 40 års-jubileum och samtidigt arrangerar de den traditionella träffen för alla Slovener runt om i Sverige med både kulturella uppträdanden och musikunderhållning från Slovenien! Det finns mycket att se fram emot!

Vi vill även passa på att påminna er läsare om att vi gärna tar emot bidrag, skrivna både på slovenska och svenska. Detta är allas tidning och vi ser gärna att vi tillsammans fyller den med det vi vill läsa om!

Ta med bladet, eftermiddags fiket och sätt er någonstans där solen hittar er och njut – för nu är det väl ändå vår!?

Hälsningar

Redaktionen

PRESEDNIK IMA BESEDO

Spoštovani člani Slovenski zveze!

Srečno 2016

Najprej želim vse pristrčno pozdraviti na začetku novega delovnega leta, ki je pred nami. Vstopili smo v novo leto s pričakovanjem in z upanjem, da bo nastopilo čim lepše obdobje in da bi res bilo boljše na področju zdravja, uspeha ter ustvarjanja.

Poslovalo se je še eno leto, toda kako smo ga izkoristili in ga zaznamovali, pa najbolje vemo sami. Je namreč leto, ki bo marsikomu ostalo v spominu. Prišlo je do velikih in težkih sprememb v celotni družbi, a poleg tega je bilo mnogo lepih in nepozabnih dejanj, ki so bile izvedene in ustvarjene v preteklem letu, seveda pa obstajajo tudi stvari in dejanja, ki se niso pravilno iztekla, zato srčno upam, da se bodo stvari obrnile na bolje v letu, ki že teče.

Šele ko človek pogleda nazaj, ugotovi, da je za njim uspešno leto. Slovensko zvezo se trudimo voditi čim bolje in čim uspešneje. Seveda bi veliko stvari lahko izpeljali še uspešneje, saj so stvari – tako kot ljudje – povezane med seboj. Velikokrat pa nam jo zagode čas, ki je največja ovira pri delu in načrtovanju različnih dejavnosti Slovenske zveze. Bodimo zadovoljni s tem delom in ustvarjanjem, ki ga vlagamo za obstoj Slovenske Zveze na Švedskem.

Letos vam želim, da bi bili vaši dnevi zaznamovani z mirom, zdravjem, dobroto in ljubeznijo, želim pa vam tudi medsebojnih srečanj, doma ali na poti ali pa na različnih srečanjih, ki se bodo odvijala v letu, ki je pred nami. Dragi člani zveze, na spletni strani Slovenske zveze bo vsakokrat objavljeno, kdaj in kje bodo organizirane razne prireditve v okviru Slovenske Zveze. Prav tako bo vedno objavljeno v časopisu Slovensko Glasilo, kje bodo potekale prireditve in naša skupna srečanja. Zares si želim, da bi se vsakega srečanja udeležilo čim več rojakov vseh generacij.

Delo društev se nadaljuje, vrstijo se občni zbori, ki jih je treba izpeljati, pišejo se načrti dela, prav tako je tudi čas za poravnavo članarin v društvih in tudi članarine SZ. Pri vsem tem delu in načrtovanju vam želim veliko uspehov.

Vas pa ob tej priložnosti srčno vabim na letošnje, že 25. vseslovensko srečanje, ki bo hkrati tudi obletnica pevskega zbora Planika. Vzemite si čas in se nam pridružite, kajti gotovo bo lušno.

Tamkajšnje društvo je že poslalo vabilo vsem društvom.

Delo in aktivnosti SZ za leto 2016

April: Načrtovan je občni zbor Slovenske zveze in slovensko srečanje, ki je 25. srečanje po vrsti. Vabljeni!

Maj: Tradicionalno romanje v Vadsteno, društva poskrbijo za prevoze, obenem pa je to lepa priložnost za srečanje mlajše generacije, vabljeni tudi na to (že) tradicionalno srečanje.

Predsednik Slovenske Zveze

Alojz Macuh

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Kako čudoviti so dnevi, sonce, svetloba, ki se pojavi že okrog sedme ure zjutraj, temperatura včasih pod ničlo, sneg na strehah in malo belo po cesti in na zemlji. Rada se sprehajam zunaj, kadar je tako lepo, le dobro se je treba obleči. Rada imam ta letni čas, saj vem, da bo skoraj pomlad in nas bo grelo sonce. Ptičke sem vso zimo na vikendu hranila, saj sami ne morejo nositi sončnic v zbiralnik, kadar so lačni, niso namreč takšni kot mi, ki lahko odpremo hladilnik, ko začutimo lakoto. Še malo bomo lenarili, preden se bo začelo delo zunaj, saj se tukaj pač vse začne malo pozneje. Kakšne so moje želje? Naj bo veliko sonca in toplote, ponoči pa dež, da ne bo treba zalivati. Ne vem, ali bo tako, seveda pa si to lahko želim vasj želim.

Kot nam je povedala naša članica Marjana, se Slovenski zvezi zaradi upadanja članov slabo piše. Denarja od države ne bo in društva ne bodo dobivala sredstev kot do sedaj. V resnici ne razumem, kako nam je tako malo do tega, da Slovenci ostanemo še prisotni v švedski družbi tudi preko Zveze, da smo na seznamu, ostanemo aktivni in da želimo še naprej govoriti slovensko, poslušati našo glasbo, praznovati praznike in se družiti med seboj. Sama uživam, kadar se dobimo po maši in ob kavi klepetamo ter izvemo novice od doma ali pa od tukaj. Vem, da smo starejši, leta gredo in v zadnjem času smo se poslovili od kar nekaj naših članov in prijateljev. Videti je, da se sedaj srečujemo le še na pogrebih. Veliko članov se je nekako kar zaprlo po domovih, ne da se jim priti k maši, na srečanja in tudi na občni zbor društva ne.

Sama sem zelo družabna po naravi in delo doma vedno počaka, če je priložnost, da se kje dobimo in poklepetamo. Pred mesecem nas je Vinko povabil k sebi domov. Rekli smo, da bo kavica bo dovolj, toda pričakal nas je s kosilom, ki je bilo zelo okusno, zraven pa je ponudil dobro kapljico in seveda kavo z pecivom, ki ga je spekel z pomočjo hčerke. No, malo pomoči je dobil tudi od svakinje. Ko smo odhajali, je dejal: »Ali že greste?«, čeprav smo bili pri njem več ur, tako hitro je minil čas. Taka srečanja bomo nadaljevali, saj smo bili soglasni, da nam veliko pomenijo. Ni treba tekMOVATI pri postrežbi, le postaviti na mizo nekaj domačega in okusnega. Doma bomo sedeli, ko nas noge ne bodo več nosile ali pa nas bo kakšna huda bolezen priklenila na posteljo. Vsi, ki imate radi družbo in vam smeh in dobra volja lepšata življenje, se nam pridružite.

6. februarja smo imeli 18. občni zbor. Pregledali smo stanje blagajne in dejavnosti v lanskem letu, ki so potekale dobro. Vsi člani upravnega odbora so ostali na svojih položajih in tako bomo nadaljevali svoje delo in druženje.

Dan staršev in mamic in dan državnosti bomo kot po navadi praznovali po slovenski maši vsako tretjo nedeljo v mesecu. Vadstena bo letos zgodaj, 14. maja.

21. februarja po maši sta Karolina in Lasse pokazala diapozitive z lanskega potepanja po Sloveniji. Kar topila sem se od užitkov ob tem, saj je naša Slovenija tako lepa.

Športniki so nas razveselili s svojimi zmagami, saj so naši orli dokazali, da se tudi v mali državi Sloveniji rojevajo veliki zmagovalci. Ko sem zagledala kar tri Slovence, Petra Prevca, Domna Prevca in Roberta Kranjca, na stopničkah in je zazvenela slovenska himna, sem z njimi nazdravila tudi jaz. Zlatega orla si je zaslužil, saj je Peter zelo skromen, samokritičen in miren fant, ki je v ponos staršem in celotni Sloveniji. Morala sem klicati na švedsko televizijo in jim povedati, da naj nas ne zamenjujejo s Slovaki, saj bi se do sedaj že morali naučiti in prepoznati zastave. Obljubili so mi, da bodo.

Želimo jim dovolj snega in še veliko uspehov, nam pa užitkov ob gledanju televizije.

Socialna skupina, v kateri sta Vinko in Stan, je obiskala Štefana Zalika, ko je bil bolan.

Babice smo se imele lepo na potovanju po Nemčiji, tudi vreme je bilo ugodno in ne prehladno. Pohodi med stojnicami in lepo okrašenimi trgi, prodaja ročnih del in tudi odlične hrane za lačna usta so bili pravi užitek. Potovanje z avtobusom lahko priporočamo, saj ne stane veliko in je vanj vse vračunano. Bomo videli, kaj bo letos na voljo v novem katalogu.

TUKAJ JE NEKAJ SLIK Z NAŠEGA POTEPANJA:

Naši slavlenci:

Februar: Jože in Katarina Zupančič, 45 let

April:

Zvone Podvinski, 60 let

Milan Geld, 50 let

Za Vaš okrogli jubilej,
želimo sreče Vam brez mej
in zdravja, kolikor ga boste rabili,
veselja, razumevanja in pa,
da želja bi se Vam izpolnila
veste, tista Vaša tiha, v duši,
tista, ki Vam je od vseh želja – še najbolj mila.

Za Slovenski dom zapisala:

Marija Kolar

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ KÖPING

Voščilo vsem, ki praznujete ABRAHAMA svojega prihoda na Švedsko

Vsi, ki praznujete 50-letnico, odkar ste odšli od doma, iz domovine Slovenije.

Minilo je petdeset let, odkar ste se podali za boljšim vsakdanjim kruhom, zato vam želim vse najlepše ob tem dogodku in sprejmite lepe čestitke ob tem jubilejnem prazniku. Vsem vam želimo še vrsto lepih trenutkov, predvsem pa še vrsto let zdravja veselja ter dobrega počutja med vsemi, s katerimi se vsak dan srečujete.

Minilo je pol stoletja, odkar ste se odločili ter zapustili vse najdražje doma v Sloveniji ter odšli tako rekoč za boljšim življenjskim standardom in v želji po lepšem ter uspešnejšem življenju. Podali ste se v tujo deželo, ki ste jo sprejeli z odprtimi rokami, čeprav ste vedeli, da vsaka delovna ura in vsak delovni dan ni minil brez garaškega dela in ob skrbeh za boljši vsakdan. Življenje, ki ste si ga načrtali pred leti, vam je danes vsem v ponos, da lahko uživate to, kar ste si prislužili s trdim delom in si ustvarili vse, kar je potrebno za življenje. Ko imate danes že dovolj prostega časa, pa še vedno ustvarjate in skrbite za boljši jutri, zato vam želimo ob tem veliko uspeha, da boste tudi vi lahko enkrat uživali lepo in mirno življenje.

Alojz Macuh

Våra 50-åringar!

December 2015, fast för 50 år sedan, kom Jozef Meglič, Franjo Breznik och Angelica, då Meglič, nu Macuh, tillsammans med delar av sina familjer, till Köping, Sverige. Tanken var att de bara skulle vara borta från Slovenien under några år och under tiden tjäna ihop lite pengar och säkra framtiden för respektive familj men än idag, 50 år senare, är de alla bosatta i Köping. Här har de sina familjer som numera består av äkta hälfter, barn och barnbarn. Även om det har gått så mycket som 50 år så minns de tydligt sin resa hit och hur de såg på sitt nya hemland.

”Vi kom på fredagen och började jobba redan på måndagen” berättar Franjo. Franjo började jobba på Volvo dagarna innan Luciafirandet och han än idag ser han Lucian framför sig, med ljus i håret och hur fint de sjöng i Volvofabriken. Fru Jožica och sonen Anton reste med Franjo till Sverige.

”Det svåraste var språket” kunde min morfar (som tyvärr inte längre finns bland oss) ofta säga. När de handlade, hände det att det slank med saker som inte fanns med på inköpslistan, tack vare att språket var svårt att förstå.

Angelica och Jozef var bara 5 år respektive 9 månader gamla när de kom till Sverige. De kom hit tillsammans med min mormor och ytterligare en bror, Janko. Morfar hade varit här, tillsammans med sin bror Alojz, redan sedan en tid tillbaka. På den tiden var det svårt att få tag i ett bra arbete hemma i Slovenien så de behövde inte fundera länge när detta erbjudande om jobb inom Volvo i Sverige kom.

Även Karl Arih har 50 års jubileum av samma anledning, men han saknas på bild.

Slovenska föreningen Simon Gregorčič uppmärksammade dessa 50 åringar med en tårta i samband med avslutningen av år 2015.

För slovenska föreningen i Köping: Suzana Macuh

Dragi slavljenci!

Najlepše čestitke za jubilejni rojstni dan!

Vsem, ki ste slavili okrogle obletnice,
želimo še mnogo zdravih srečnih dni,
naj se vam izpolnijo vse skrite želje.

Draga Fanika, dragi Jože, draga Else-Marie in dragi Franjo,
naj vas povsod spremljajo sreča, zdravje in veselje!

Takšne so želje nas članov in prijateljev iz društva Simon Gregorčič Köping

Grattis i efterskott till alla er som fyllt år.

Vi önskar er allt väl!

Vänner och medlemmar i slovenska föreningen i Köping

Načrt dela slovenskega društva Simon Gregorčič v Köpingu v letu 2016

Verksamhetsplan för Slovenska föreningen i Köping för år 2016

Januar/januari

Družabni večeri ob sobotah / Trivselkvällar

Februar/februari

Valentinovo / Alla hjärtans dag

Marec/mars

Dan Žena / Internationella kvinnodagen

April

Kres v naravi / Majbrasa

Maj

Družabni večeri in romanje v Vadsteno ter na izlet

Trivselkvällar Pingstdagen traditionella resan till Vadstena

Od meseca maja – konec septembra: delo po dogovoru

Avgust/augusti

27. 08. 2016: srečanje vseh generacij, SZ je soorganizator dogodka

Slovensk träff för alla generationer

September

Srečanja, lahko planiramo kakšen izlet po Švedski /

Trivselkvällar, kanske någon utflykt inom Sverige

Oktober

Družabni večeri ob sobotah / Trivselkvällar

November

Spominjamo se rajnih svojcev in prijateljev, praznovanje dneva očetov

Allahelgona och Farsdag-firande

December

Sv. Miklavž, družabni večeri, Božični sejem in Silvestrovanje

Sankt Nicolaus, trivselkvällar, julmarknand och nyårsfirande

V septembru in oktobru je tudi čas nabiranja gob, tudi takrat se dobivamo in skupaj preživimo prijetne trenutke v gozdu. Želim vam veliko veselja in uspeha pri delu!

I september och oktober plockar vi svamp och umgås ute i naturen. Jag önskar många trevliga stunder samt ett stort deltagande på alla aktiviteterna!

Predsednik društva/ordförande: Alojz Macuh

ORFEUM – LANDSKRONA

Mamika, Angela Budja, 100 let (28. april 2016)

Življenje je potovanje, za katerega nihče vnaprej ne dobi zemljevida. Vsakdo potuje po svoje in si sproti riše svoj zemljevid. Sleherna risba je nov smerokaz za vse, ki hodimo po skrivnostnih poteh življenja,

Mamika, ob tvoji 100-letnici je potrjeno, da čas naglo teče in nič ne reče. Hvala ti za vse, kar si nam dala in nam še daješ. Tvoja dobra volja nas je nešteto krat tolažila in nasmejala. Da smo ljudje z leti pametnejši, si nam ravno ti najboljši dokaz. Radi te imamo. Skrivnost življenja ni le v tem, da živimo, ampak tudi v tem, zakaj in kako živimo. Ti, naša mamika, poskrbiš, da je za vse nas dovolj ljubezni, moliš in živiš za nas.

V času, v katerem živimo, je tudi 100 let dokaj kratka doba. Mamika, ti si sicer doživela in preživela dve svetovni vojni, prvo in drugo, smrt svojih dveh sinčkov, Slavka in Milana, smrt svojih staršev, Alojzije in Vincenca, moža Avgusta ter sina Janeza ter bolezni in smrt drugih sorodnikov. Vendar si doživela tudi mnoge radosti ob rojstvu vseh svojih otrok, vnukov, pravnukov in prapravnukov, na Švedskem nas je že 40 in v Sloveniji 7. Življenje teče naprej. Veselila si se tudi glasbenih in drugih uspehov svoje družine, doživela velike spremembe v elektronskem in tehničnem svetu. Kot prvorojenka družine Bohanec si v mladosti doživela Avstro-Ogrsko monarhijo, Kraljevino SHS, komunistično ero SFRJ, nato Slovenijo, in dokončno tudi njeno samostojnost leta 1991. Po 50. letu starosti pa še Kraljevino Švedsko.

Vesela si, ko se počutiš zdravo in ko so zdravi ljudje, ki jih imaš rada. Da nas imaš vse rada, o tem ni nobenega dvoma. Žal ti je le, da mlajši rod ne obvlada slovenskega jezika, ti, mamika, pa ne švedskega jezika, kar otežuje komunikacijo s potomci.

Mama, dobro si se vživela na Švedskem. Pogrešaš sicer svoje vrstnike, ki jih pa tudi v Sloveniji nimaš več dosti, najstarejša občanka v Malonedeljskem kraju si namreč ti, na Švedskem pa najstarejša Slovenka na Švedskem! Tako za tvojo družbo in postrežbo skrbita Olga in Ilko in le občasno prideta še drugi dve hčeri ter vnuki, da se pozdravimo. Navkljub nekaterim telesnim tegobam, ki so v tej starosti neizbežne, si, draga naša mama, zadovoljna in vesela. Vesel človek pa je kot sonce za svojo okolico; sveti, koder hodi. Takšna si ti, naša draga mamika!

Hvala ti za vse, kar si nam v življenju dala in nam še daješ. Rada nas imaš in mi imamo radi tebe, saj si temeljni del našega življenja. Vodi nas tvoje pravilo: sovražnika ne premagaš s sovraštvom, ampak z odpuščanjem, in tvoja tolažba, mamika, je: Vse mine, dobro in hudo. Treba je le potrpeti. Našla si svoj zemljevid življenja, katerega skrivnostne dele po potrebi deliš tudi z nami. Ostani nam zdrava, Bog te ohrani! Na zdravje!!!!!!!!!!!!!!

Vsi tvoji

P.S. Čestitkam ob visokem jubileju Angele Budja se s spodnjimi skromnimi cveticami iskreno pridružuje tudi uredništvo!

PLANIKA MALMÖ

Letošnja zima je bila sama po sebi precej dolgočasna. Še dobro, da se nekaj dogaja vsaj v društvu. Tako smo 5. decembra praznovali prihod adventa, naši mlajši člani pa so se srečali tudi s sv. Miklavžem in mu zapeli nekaj božičnih pesmi. Dobro, da Planikin Miklavž govori in razume več jezikov, sicer bi jih debelo gledal, peli so namreč po švedsko. Tako je tudi prav, tukajšnji otroci namreč ne vedo kaj dosti o Miklavžu, bolj znana jim je Lucija. Po nastopu je bila večerja in običajno druženje, zelo dobro se je spet izkazal društveni upravni odbor.

V nedeljo, 24. januarja je imela Planika občni zbor. Če je kdo pričakoval vpitje in hudo kri, je bil razočaran. Vse je potekalo v najlepšem redu, tudi gospodarili so, da bolje ne bi mogli. Na novo so bili izbrani in potrjeni vsi člani upravnega odbora, kar pomeni da ostaja predsednik Rudolf Belec, podpredsednica Natali Krumpačnik, tajnica Mira Dekanič in blagajničarka Diana Krumpačnik. Člani z različnimi nalogami so še: Vilibald Šoba, Josef Sternad, Suzana Sec in Jože Myndel.

Omenili smo že jubilej pevskega zbora Planika Malmö. Nekaj podatkov: Prvi nastop so imeli za Dan žena leta 1976 in to kot kvartet. Takrat so peli: Jozef Bergoč, Franc Franseus, Filip Torkar in Dario Tuljak. Do jeseni istega leta se je skupini pridružilo več bolj ali manj nadarjenih pevcev. Zbor, ki je takrat štel od 12 do 15 članov, je prvih nekaj let vodil Filip Torkar. Okrog leta 1980 je postal dirigent Jože Skok, ki je bil aktiven glasbenik in pevec že v Sloveniji. Društvo in zbor sta pričela sodelovati z ABF, ki jim je pomagal pri organizaciji nastopov.

PZ Planika 1977 - prvi večji nastop v Olofströmu

Tako »fletni« smo bili leta 1983

20-objetnica leta 1996

Zbor si je ustvaril precejšen ugled tudi zaradi tega, ker so bile skupine, sestavljene iz gostujočih delavcev, prava redkost in zato deležne velike podpore švedskih oblasti. Leta 1978 pa je Planiki uspel veliki met. Organizirala je Slovenski festival, na katerem so se zvrstili umetniki – najboljši, kar jih je Slovenija takrat premogla. Zabavni orkester RTV Ljubljana, vodil ga je Mojmir Sepe, pevci Marjana Deržaj, Oto Pestner in Majda Sepe. Prireditev je potekala v dvorani Folkets hus in je zelo dobro uspela. Zbor ni mogel napredovati, ker ni imel pravega zborovodja. Stanje se je izboljšalo, ko je ta položaj 22. septembra 1988 zasedel Johannes Likar. V naslednjih nekaj letih je zbor doživel velik razmah. Razširili so repertoar in dokaj pogosto nastopali. V vseh letih se je seveda izmenjalo mnogo ljudi. Odšli so iz različnih razlogov, največkrat zdravstvenih, nemalo pa jih je tudi preminilo. Od kvarteta, omenjenega na začetku tega odstavka, je živ le še Jozef Bergoč.

Leto 2006 - kulturni program in koncert

Zbor oziroma kar je od njega ostalo, še vedno vodi Johannes Likar, ki pa ima na voljo samo še šest nastopajočih, med njimi tudi eno žensko. Marjeta Pagon je sicer mezzosopran, vendar poje v zboru prvi tenor. Videli in slišali jih boste na Slovenskem srečanju, ki bo v soboto, 16. aprila v dvorani Makedonske pravoslavne cerkve, Danska vägen 30, 212 29 Malmö.

Prispevek pripravil: Jožef Ficko

PUSTNA ZABAVA IN PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA V SLOVENSKEM DRUŠTVU PLANIKA MALMÖ

Planika je letos "ubila dve muhi na en mah", ko je združila pustno zabavo z Dnevom žena. Praznovali smo v lepo obnovljenih društvenih prostorih, sicer pa si oglejte fotografije.

Bilo nas je precej in imeli smo se lepo, da le kaj.

Naši najmlajši člani (zgoraj)

Predsednik Rudi in njegova soproga Štefka

Tako sta se našemili dve ljubki dekleti

Diana in Natali Krumpačnik ter Rudolf Belec

VABILO

Pevski zbor Planika v Malmöju praznuje letos 40-letnico obstoja. Jubilej bomo praznovali na VSESLOVENSKEM SREČANJU 16. aprila 2016 v prostorih Makedonske cerkve na Danska vägen 30, 212 29 Malmö.

Kulturni program se bo pričel ob 16:30 uri.

Ob tej priložnosti nas bo obiskal **OKTET PLANIKA iz Slovenske Bistrice**, ki letos praznuje 35 let delovanja. Za zabavo in ples pa bo poskrbel ansambel **ZADETEK iz Maribora**.

Za pestro zabavo bo poskrbljeno. Prisrčno vabljeni v Malmö!
UO SKD Planika Malmö

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OLOFSTRÖM

Kulturno društvo Slovenija, Olofström, 19. decembra

Zbrali smo se spet, da bi praznovali sv. Miklavža in božične praznike v društvenih prostorih.

Bilo je skoraj malo pozno, vendar je tako, če želimo, da pridejo malo v večjem številu člani od blizu in daleč.

Takrat so res prišli, tako je bilo kar prijetno videti, kako so bili društveni prostori zapolnjeni.

Naš predsednik Janez je z veseljem in z zadovoljstvom pozdravil in segel v roke vsakomur od nas.

Tako se je začelo lepo in veselo slavlje. Tudi člani so bili zelo pridni. Janko in Gracijela ter ostali so pripravili in zelo postregli z božičnim jedmi, t.i. julbord.

Ivanka Hrabar je spekla pecivo.

Že ko smo stopali po hodniku, je vse dišalo po božičnih dobrotah.

Tudi petja ni manjkalo, naša glasbenika Libero in Viktor sta igrala in nas razveseljevala.

Božična zabava ni minila brez najlepše pesmi: Sveta noč.

Vsak posebej smo si zaželeli lepe in tople prijetne praznike. Bilo je prijetno in čudovito in upam, da se spet srečamo v tako lepem številu.

Načrt društva KD Slovenija, Olofström 2016

Občni zbor in dan žen 12. marca

Srečanje v Malmöju 16. aprila

Vadstena 14. maja

Baliranje v Olofströmu 21. maja

Piknik v Barnakälla 27. avgusta

Oktobrska veselica, vinska trgategv 22. oktobra

Božično praznovanje 10. decembra

Slovenska maša je vsako peto nedeljo v mesecu v Olofströmu ob 11.00 uri, v Nybro pa ob 16:30 uri.

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Dogodki v letu 2016: januar-februar

Leto smo začeli s 6. turnirjem v badminton 17. januarja. Kot po navadi so se ga udeležili otroci, mladi in starejši. Zdrav začetek leta torej!

Nadaljevali smo s pustovanjem 6. februarja. Otroci (in tudi odrasli) so radovedno poslušali predstavitev pustovanja v Sloveniji, ki jim jo je pripravila Danni, se z njimi pogovarjala o delih telesa in jih naučila pustno pesmico, za spomin pa so si izdelali klovna Kopitljajčka, pri izdelovanju klovna jim je pomagala Renata (in tudi starši), Andreja je napihovala in oblikovala balone.

Fotografije je prispeval Aleš Jurca.

Utegnili smo tudi uspešno izvesti letni občni zbor 20. februarja. Večer se je seveda končal z dobro večerjo ter prijetnim druženjem.

Slovensko društvo Stockholm

SKM NA ŠVEDSKEM

ZAHVALA

Novo leto mi nudi možnost, da se članicam misijskega pastoralnega sveta in njihovim družinam ter vsem pastoralnim sodelavkam in sodelavcem zahvalim za vse sodelovanje na terenu. Kako prijetno je pri srcu vašemu dušnemu pastirju, kadar sreča ljudi, ki radi pomagajo, da je bogoslužje lepše in da se v cerkvi pri slovenski sv. maši počutimo domače, dobrodošli.

Hvala tudi vsem skrbnim mamam in očetom ne samo za kozarec vode in košček kruha, ampak za prave gostije, za vso hrano, ki jo nudite svojemu duhovniku na terenu. Predvsem pa hvala iz globine srca za vse vaše molitve in žrtve, za vsak vaš velikodušni dar. Naj vam dobri Bog v novem letu nakloni zdravja na duši in na telesu ter naj vas in vse vaše obdarja vsak dan s potrebnim blagoslovom, da zmoremo iti naprej, večnemu cilju naproti. Hvala tudi vsem bolnim in ostarelim, ki jih smem vsaj občasno obiskati, to je zanje in tudi zame velik blagoslov. Naj bo leto 2016 mirno, blagoslovljeno, da bo tudi srečno!

Vadstena 2016

Drage rojakinje in rojaki, dragi romarji k Sv. Brigiti Švedski na binkoštno soboto, dobrodošli z vseh koncev Švedske in od drugod, da ob 25-letnici slovenske državnosti skupaj rečemo hvala za domovino Slovenijo in obenem prosimo ljubega Boga za modre in plemenite politike, ki bodo gledali na dobro našega naroda. V soboto 14. maja 2016 ob 12. uri dobrodošli k slovesni sveti maši, zatem pa k sestram na dvorišče in pozneje v dvorano, kjer bo slovensko praznovanje. Posebej mladi rod na Švedskem povabljen, da se udeleži tega tako pomembnega srečanja, izpovedovanja slovenske vernosti in naše kulture.

vaš hvaležni Zvone Podvinski

JEZIKOVNI KOTIČEK – SPRÅKHÖRNAN

Tudi v tej številki smo si jezikovne nasvete izposodili pri Damjanu Zorcu, prevajalecu, bralcu, gledalcu in piscu (kot opisuje sam sebe), ki pogoste napake, ki jih ljudje delamo, opisuje na svoji spletni strani <http://www.damjanzorc.net/category/izfoha/>.

- 1) *Pred par dnevi* in *z več ljudmi* (NE pred parimi dnevi in z večimi ljudmi!)
- 2) *Odporen proti vlagi/prahu* (NE odporen na vlago/prah) .....
- 3) Novi telefon stane *635,45 evra* (NE 635,45 evrov) .....
- 4) Zakon bo *treba* spremeniti (NE zakon bo potrebno spremeniti) .....
- 5) *Dvomimo o* poštenosti politikov (NE dvomimo v poštenost politikov) ....
- 6) *Kliknemo povezavo* (NE kliknemo na povezavo) .....
- 7) Računalniški zaslon ima *ločljivost* (NE resolucije). Ponavljam: nima resolucije. ....
- 8) Na igrišče je šel *z otroki* (NE z otroci) .....
- 9) *Moral* sem pospraviti sobo. (NE mogel sem pospraviti sobo.) .....
- 10) Ko *greš v hišo*, greš *noter* (NE notri) .....
- 11) Na novico *reagiraš/se odzoveš* (NE odreagiraš) .....

NEKAJ ZA OTROKE – NĀGOT FOR VĀRA MINSTA

Mamica je kakor zarja

Mamica je kakor zarja,
zjutraj se smehlja,
ko še dete v postelji
se s sanjami igra.

In zato nikdar
nikomur je ne dam,
eno le na svetu širnem
mamico imam.

Mamica je kakor luna,
vse noči bedi,
da počiva njeno dete
mirno brez skrbi.

In zato nikdar...

Mamica je kakor sonček,
srček njen je zlat,
kakor žarek, ki posije
iz nebeških vrat.

In zato nikdar...

RECEPTI – RECEPT

Spomladanski zavitki

Sestavine:

Testo:

250 g ostre moke

1 žlička soli

Nadev:

2 korenja

250 g kitajskega zelja

4 mlade čebule

200 g sojinih kalčkov

150 g šitaki gob (lahko uporabite tudi šampinjone)

2 žlici sezamovih semen

4 žlice sojine omake

1 košček nastrganega ingverja

popper

čili

malo koriandra

Priprava:

Za spomladanske zavitke ugnemo moko, sol in 1,5 decilitra mlačne vode v prožno testo, podobno vlečenemu testu. Oblikujemo ga v hlebček, zavijemo v vlažno krpo in za dve uri postavimo v hladilnik.

Pripravimo zelenjavo. Očiščeno korenje in zelje narežemo na rezance, oprane kalčke dobro odcedimo, očiščeno čebulo in gobe pa narežemo na tanke rezine. V suhi ponvi na hitro popražimo sezamova semena.

V segretem voku na olju približno dve minuti pražimo narezano zelenjavo in gobe. Občasno premešamo. Nato v vok prilijemo sojino omako in tri žlice vode (še bolje je, če prilijete riževo vino), dodamo pa tudi sojine kalčke. Začinimo s sveže mletim poprom, čilijem v prahu, nastrganim ingverjem in sesekljanim koriandrom. Na hitro še malo prepražimo, odstavimo in primešamo sezamovo seme.

Pripravljeni testi tanko razvaljamo in ga razdelimo na osem enakih pravokotnikov. Nanje razdelimo nadev, ožji stranici pa za centimeter zapognemo čez nadev. Testo zvijemo v zavitke, jih po robovih namažemo z beljakom in dobro zlepimo – pri tem si pomagamo z vilicami.

Pripravljene spomladanske zavitke cvremo v vročem olju okoli osem minut ali toliko časa, da ti postanejo zlatorumeni.

Vir fotografije: www.slovenskenovice.si

Pečena polenta z zelenjavo in sušenim paradižnikom

Sestavine:

150 g polente

1 manjši ali srednje velik jajčevec

2 majhni ali eno velika bučka

1 čebula

šop listnatega ohrovta

1 rumena ali rdeča paprika

4 ali 5 sušenih paradižnikov

4 dl paradižnikove omake

oljčno olje

origano, sol in poper

Priprava:

150 g polente vmešamo v 11 dl vrele vode in na nizkem ognju kuhamo 30 minut. Vmes večkrat pomešamo. Potem odstavimo z ognja in pustimo, da se ohladi in strdi. Sušen paradižnik drobno nasekljamo in prelijemo z nekaj žlicami tople vode, da se prepoji. Če uporabimo sušen paradižnik, vložen v olju, potem namakanje ni potrebno.

Jajčevce narežemo na kocke. Segrejemo večjo ponev in jajčevce narahlo popečemo na oljčnem olju. Nato ga predevamo v skodelico in začasno postavimo na stran. Nato v isti ponvi na kančku olja popečemo na kocke narezano bučko in papriko. Ko se zelenjava vidno zapeče, jo stresemo iz ponve in postavimo na stran.

V isti ponvi na kančku olja popražimo nasekljano čebulo. Po minutki ali dveh dodamo narezane liste ohrovta. Ko se ohrovt nekoliko zmečča in uvene, je čas, da jajčevce, bučko in papriko vrnemo v ponev. Dodamo sušen paradižnik in paradižnikovo omako, origano, nato solimo po okusu. Dobro premešamo, nato pa nekaj minut dušimo na majhnem ognju.

Ko se polenta, ki smo jo prej skuhalo, ohladi, jo zvrnemo iz lonca in narežemo na poljubno velike rezine. Nato jih popečemo v ponvi. Ko kos polente položimo v ponev, se bo prilepil na dno ponve.

Potrpežljivo ga pustimo na miru nekaj minut, da se sam odlepi od ponve in zdrsi po njej, če jo potresemo. Polento z zelenjavo postrežemo še vročo. Po okusu potresemo s sveže mletim poprom.

Testeninska solata z grahom in mlado čebulo

Sestavine:

200 g testenin (na primer peresnikov)

1/2 skodelice graha

1 rdeča paprika

nekaj mladih čebulic

pest črnih oliv

pest listov sveže bazilike

1 ali 2 žlici oljčnega olja

sol in sveže mlet poper

Priprava:

Testenine skuhamo po navodilih proizvajalca. Skupaj z njimi skuhamo tudi grah (če uporabimo svežega in ne zamrznjenega, ga dodamo nekaj minut kasneje kot testenine). Mlado čebulo narežemo na 1-2 cm dolge koščke, na podobno velike koščke narežemo tudi papriko. Olive prepolovimo ali pa narežemo na več delov. Ko so testenine (skupaj z grahom) kuhane al dente, jih stresemo v cedilo in prelijemo z mrzlo vodo. Dobro jih otresemo in predenemo v skledo.

Testeninam dodamo papriko, čebulo in olive, pokapamo z oljčnim oljem, solimo po okusu in premešamo. Nazadnje dodamo še natrgane liste bazilike in potresemo s sveže mletim poprom.

Kremne rezine

Sestavine:

500 g listnatega testa

Za kremo:

1,6 l mleka (čim bolj mastno)

9 jajc (ali 10 manjših jajc)

300 g sladkorja za mešanico rumenjakov

100 g sladkorja za sneg

180 g moka (če je moka zelo mehka, uporabite pol ostre, pol mehke)

20 g vaniljinega sladkorja

1 velika žlica ruma (lahko tudi 2, če vam je okus ruma všeč)

Za smetano:

0,5 l smetane

0,5 velike žlice sladkorja v prahu

Za serviranje:

1 velika žlica sladkorja v prahu

Priprava:

Priprava testa:

testo razvaljamo za kakšen centimeter več, kot je velikost pekača, ker se bo med peko malo skrčilo. Položimo ga na pekač in ga prepikamo z vilicami, da se testo ne napihne. Pečemo ga približno 10-15 minut na okoli 200 stopinj oz. dokler ni zlato rumeno zapečeno. Testo je bolje peči v nizkem pekaču in ne v pekaču, v katerem bodo kremne rezine, ker se pečenega lažje vzame iz pekača. Če je pečeno testo preveliko, ga obrežemo z nožem na velikost pekača za kremne rezine.

Pekač, v katerem bodo kremne rezine, naj bo velikosti 35x25x7 (d,š,v) - zadostuje za 15 ravno prav visokih kremšnit. Na dno pekača položimo eno plast pečenega testa.

Krema:

bolj mastno mleko, kot je, boljša bo krema. Jaz uporabljam mleko od kmeta, ki je še malo bolj mastno kot trgovinsko.

Iz količine 1,6 l mleka vzamemo približno 2 dl hladnega mleka, ker ga bomo porabili za jajčno mešanico. Ostalo količino (1,4 l) pa damo zavreti.

Rumenjake in beljake ločimo tako, da damo beljake v veliko posodo, rumenjake pa v manjšo. Med rumenjake dodamo sladkor, vanilin sladkor, rum, moko ter mleko, ki smo ga prej odvezeli za jajčno mešanico. Vse skupaj zmešamo z električnim mešalnikom, da dobimo gladko zmes, približno 1-2 minuti mešanja.

Iz beljakov naredimo trd sneg. Ko je le ta dovolj trden, začnemo počasi dodajati med nenehnim mešanjem sladkor. Sladkorja ne smemo dodati vsega naenkrat, ker lahko sneg pade skupaj. Po tem, ko dodamo sladkor, sneg mešamo še kakšne 2 do 3 minute, da postane zares čvrst.

V vrelo mleko počasi vlijemo jajčno mešanico in jo nenehno mešamo. Jaz uporabljam za mešanje kar električni mešalnik, ker mešanje z metlico po minuti ali dveh postane zelo težko, saj se krema zgosti. Za mešanje ne uporabljajte kuhalnice, ker bodo nastale grudice. Po tem, ko smo vlili jajčno mešanico v mleko, zmes kuhamo s stalnim mešanjem približno 3-5 minut. Zmes mora stalno rahlo vreti, ne sme biti na prevelikem ognju, da se ne prime posode ali celo zažge.

Ko je jajčna zmes kuhana, jo počasi vlivamo v sneg, druga oseba pa naj stalno meša oz. stepe z metlico. Če jajčno mešanico vlivamo prehitro, bo beljak prehitro koaguliral in dobili bomo grudice. Bolje počasneje, kot prehitro. Pazimo tudi, kako mešamo – ne mešamo, kot bi mešali s kuhalnico, ampak delamo krožne gibe z metlico in hkrati zmes privzdigujemo. Celotno vmešavanje naj ne poteka dlje kot 1 minuto.

Nato zmes vlijemo v pekač, v katerem je že ena plast testa. Enakomerno porazdelimo zmes po pekaču in postavimo na stran, da se ohladi. Ko je zmes ohlajena, dodamo stepeno smetano ter drugo plast pečenega testa. Pečeno testo je bolje prej narezati na 15 enakih delov in ga zložiti na smetano, kot pa da bi ga rezali po tem, ko smo ga položili na smetano. Posujemo še s sladkorjem v prahu in postrežemo.

Pa dober tek!

(Vir fotografije: splet)

ŠPORT – SPORT

BRAVO, SLOVENSKI ŠPORTNIKI!!!

Za lepo obarvane športne sobote in nedelje so poskrbeli naši smučarski skakalci in skakalke, ki so v zimskem času želi številne uspehe. Lepo jih je bilo gledati, ko so zasedali stopničke ob podeljevanju medalj.

Pohvale vreden je naš najboljši smučarski skakalec Peter Prevc ob prevzemu skupnega vodstva svetovnega pokala, osvojitve zlatega orla in še za številne druge zmage, v nedeljo 28. februarja pa je z gotovostjo osvojil tudi kristalni globus, s čimer je potrdil res vrhunsko formo svoje tekmovalne sezone. Pohvale vreden je tudi Petrov brat Domen, ki zelo lepo napreduje za Perom in je bil vesel drugega mesta v svetovnem pokalu. Lepe uspehe pa kažeta tudi smučar Anže Lainšček in naša skakalka Maja Vtič. Pohvala gre tudi Maruši Ferk, Vanji Brodnik in Luku Štuhec. Med vsemi športniki pa je zanimiv tudi deskar Filip Fliser, ki je ponosen nad svojim drugim mestom. Če povzamem, smo ponosni na vse slovenske športnike, ki tako lepo skrbijo za odlične uvrstitve na visoka mesta.

Želimo jim še naprej veliko lepih in varnih športnih uspehov.

Pripravil: Alojz Macuh (vir fotografije: splet)

OBVESTILO – SVETOVNO PRVENSTVO V CURLINGU

Vsem Slovincem, ki živijo blizu ali malo dlje od Karlstada, ali pa se bodo v tistih dneh zadrževali v Karlstadu, sporočamo, da si lahko ogledajo svetovno prvenstvo v curlingu in 16. aprila 2016 navijajo tudi za slovensko državno reprezentanco. Fantje bodo veseli, če bo od kdo od rojakov prišel navijati zanje. Pa kar pocukajte jih za rokav in povejte, da smo vas mi obvestili.

Več o samem svetovnem prvenstvu pa lahko izveste na spletni povezavi: <http://www.worldcurling.org/wsc2016>

Vi vill informera alla slovener som bor i närheten av Karlstad eller som kommer att befinna sig i Karlstad under 16 april om att curling-VM pågår då. Slovenien kommer att finnas representerade och killarna blir mycket glada om deras landsmän kommer och hejar på dem! Pssst! Gå fram och heja och säg gärna att det är vi som tipsat er!

Schemat för dagen och mer information hittar ni på: <http://www.worldcurling.org/wsc2016>

PA ŠE PROŠNJA, ki je aktualna za naslednje leto:

Svetovna curling zveza je objavila organizatorja naslednjega Svetovnega prvenstva mladink in mladincev v curlingu. Izbran je Östersund na Švedskem. (več na: <http://www.worldcurling.org/wjcc2016/wjbcc-venue-2017>).

Zaradi organizacije potovanja in nastanitve si želijo navezati stike s kom od Slovencev, ki živi v tistih krajih. Če kdo od naših bralcev živi v Östersundu ali okolici in bi bil pripravljen priskočiti na pomoč, naj se javi uredništvu, da vas povežemo z reprezentanco (naš e-naslov: slovenskoglasilo@gmail.com).

V SPOMIN – IN MEMORIAM

Mesec december je čas, ko se ljudje pripravljamo na rojstvo majhnega Deteta, na prihod Odrešenika na svet. Mesec priprav, mesec upanja, da nas obišče Bog sam v človeški podobi. Letos pa je bil ta mesec zaznamovan tudi z zadnjim slovesom od dveh rojakov na Švedskem.

In memoriam Alojz Bohinc

Voditelj zadnjega slovesa od pokojnega Alojza Bohinca iz Kungälv, od katerega smo se rojaki poslovili 14. decembra 2015 v Bergsalen, je začel nagovor z mislimi, da ima vsak od prisotnih svojo zgodbo o pokojnem Alojzu. Rojen je bil 5. junija 1942 v Preddvoru pri Kranju, ob vznožju čudovitih Alp. V kmečki družini se je poleg njega rodilo še pet otrok. Lepote raja pod Triglavom je nosil v svojem srcu, zato se je rad vračal v svoj rojstni kraj, med svoje domače in prijatelje, kjer je ohranjal stik s svojimi koreninami, saj se je zavedal, da drevo brez korenin nima prihodnosti. Vsako leto se je s svojimi domačimi udeleževal planinskih pohodov, kjer so osvajali slovenske vršace. Kmečko domačijo vodi ena od sester pokojnega Alojza.

Njegovo življenje na Švedskem je potekalo od Tylösanda do Varvensa v Göteborgu in pozneje v Mölnlycke v Davåsu. Kruh si je služil kot strugar. In pri tem delu se je naučil natančnosti in občutka za red v življenju. Postal je kvalificiran in cenjen obrtnik.

Bil je ljubitelj plesa. Pesem in ples sta se prepletala skozi vse njegovo življenje na Švedskem, čemur je dajal velik pomen. Eden od učiteljev plesa je celo napisal tako imenovano Alojzovo polko. Tako je ples povezal Alojza in Ann-Marie v življenjsko skupnost, kjer sta se jima rodila David in Simon. Prav tako je rad potoval in spoznaval tuje kraje, kakor je rad hodil v planine, kjer je užival v lepotah gorskega sveta bisera Slovenije. Želel je odkrivati svet okoli sebe.

Alojz je bil mirnega, tihega značaja. Malo je govoril, zato pa je veliko pomagal potrebnim in se je zanimal za pomoči potrebne ljudi. V svojem življenju je bil odgovoren. Veliko let je bil zato dejaven pri obrambi domovine Švedske v kraju, kjer je bival. Alojza ni več med nami, vendar naj živi v našem spominu. Večni mir in pokoj naj se zgodita tudi v Alojzovem novem življenju, ki je bil tako aktivno, ki ga je tako hitro živel. Naj mu dobri Bog povrne vsako dobro delo s srečo večnega življenja v nebesih.

Družini pokojnega Alojza in tudi njegovim sorodnikom v domovini iskreno sožalje in spomin v molitvi.

In memoriam Pavel (Paulus) Tomšič

Dragi rojaki doma in po svetu dovolite, da o pokojnem očetu Pavlu, na Švedskem so ga klicali Paulus, kar je lažje za izgovorjavo, spregovori njegova hči Anna Tomšič.

Pavel se je rodil 7. septembra 1927 kot tretji od šestih otrok v kmečki družini v Knežaku na Notranjskem. Imel je dva starejša brata, dve mlajši sestri in še enega mlajšega brata. Takrat so bili pod Italijo. Leta 1943 se je pridružil partizanom. Po vojni je maturiral na slovenski gimnaziji v Trstu, potem je začel študirati medicino v Padovi v Italiji. Leta 1947 je nadaljeval študij v Pragi na Češkem. Po vstaji leta 1948 je šel v Gradec (Graz) v Avstrijo, kjer je leta 1954 doštudiral. Svoj študij je financiral s tem, da je poleti delal v Stockholmu, v pristanišču, v restavraciji in kot hišnik v bolnici. Takrat je bilo lahko dobiti delo na Švedskem in je dobro zaslužil. V tem času se je tudi naučil švedskega jezika. Nekaj časa po študiju je dobil delo kot zdravnik na Švedskem in se preselil sem. Nekaj let je delal kot kirurg v različnih mestih po Švedski, a na začetku 60-ih let je prišel v Göteborg in je tam tudi ostal. Leta 1968 je dobil delo kot zdravnik v obratni ambulanti v ladjedelnici Götaverken Arendal v Göteborgu. To delo mu je bilo zares všeč, saj je lahko združil tehniko in zdravstvo. Tako je službo nadaljeval do upokojitve in še malo dlje. V Arendalu je delal do leta 1974, ko je šel v SKF, kjer je delal do leta 1991. Zadnja leta svoje kariere (po upokojitvi) je delal predvsem kot zdravnik v begunskih centrih, kjer je lahko uporabljal svoje znanje različnih jezikov. V tistem času je prišlo na Švedsko veliko beguncev iz bivših republik nekdanje Jugoslavije.

Z ženo Evo sta se poročila leta 1970. Jaz – Anna – sem se rodila leta 1971. Moj brat Johan je bil rojen leta 1973, a je na žalost leta 1984 zelo mlad umrl za rakom. Večino let sta moja starša preživela v Bohusu, a leta 2006 sta se preselila v Nödinge. V gozdu v Gräfsnäs blizu Alingsåsa sta si zgradila hišo, kjer je moj oče res užival. Rad se je ukvarjal s hišo in tudi v vrtom.

Vedno je gojil stike z domovino Slovenijo. Vsako drugo leto je z družino obiskal sorodnike, kjer je nabral potrebno energijo, da je mogel ostati zvest svoji domovini, ki jo je še kako nosil v svojem srcu. Zato se je ves, z vsem srcem predal za slovenske demonstracije pred Švedskimi institucijami, kjer je bil angažiran za to, da je Švedska priznala Sloveniji pravico do njene samostojnosti in državnosti.

Umrj je 15. decembra 2015. Od njega smo se poslovili v cerkvi Nödinge kyrka 29. decembra 2015 ob 11.00, kjer se je zbralo tudi lepo število rojakov, ki so pokojnemu pri grobu zapeli pesem »Lipa zelenela je« ter pozneje v dvorani »Mrzel veter tebe žene«. Prav v tistem hipu je priletela taščica in ves čas, ko so rojaki peli, je tudi ona zunaj z njimi pela, ob koncu pesmi pa odletela. Zdelo se je, kot da se je prišla zahvalit za pozorno ljubezen ob zadnjem slovesu pokojnega rojaka Pavla Tomšiča. Pa še eno presenečenje je bilo čisto na začetku pogrebne slovesnosti, ko sta organistka in hčerka Anna zapeli Po jezeru bliz' Triglava, kar je še posebej seglo v srca rojakov.

Iskreno sožalje ženi Evi in hčeri Anni v imenu rojakov na Švedskem, posebej v Göteborgu, kjer smo imeli priložnost srečevati tega plemenitega zdravnika, Slovenca po srcu in intelektualca. Hvala pokojnemu Pavlu za vse moči in tiste znane govore ob začetku demonstracij za priznanje slovenske državnosti. Počivajte v miru in se veselite pri Njem, ki je začetnik vsakega življenja, naj vas bogato nagradi za vdano služenje človeškemu življenju kot zdravnik.

hvaležna hči Anna Tomšič

in Zvone Podvinsk

In memoriam August Ivanuša

Pappa snälla kom hem igen. Detta måste vara en hemsk mardröm som jag önskar av hela mitt hjärta att jag snart ska vakna upp ifrån. Jag kan inte förstå hur någon, som har slitit under hela sitt liv, gått och arbetat trots han borde varit hemma och vilat, någon som sett till att familjen varit mätta och haft tak över huvudet, någon som alltid hjälpt andra och aldrig bett om hjälp själv, någon som valt att stanna i ett land trots att han aldrig känt sig riktigt hemma där för att hans barn kom till världen i det landet och har vårdat och aldrig lämnat sin frus sida trots hennes svåra sjukdom och som såg fram att gå i pension och att få börja leva och äntligen få resa hem till Slovenien lite oftare, ska behöva lämna allt och avlida.

Hur kan detta få hända? Jag fattar verkligen inte. Pappa var en person som ville alla väl om han så själv fick avstå något han ville, han skämtade och bjöd på sig själv och ställde upp i alla lägen och var en helt underbar pappa. Jag kunde inte önskat mig en bättre uppväxt och bättre förebild än han. Tyvärr så ville någon där uppe i himlen låna honom och nu finns han inte längre här med oss.

Att se hans stol stå tom, hans skor ståendes i hallen, hans orörda säng och allt annat är fruktansvärt svårt och mina tårar tycks aldrig ta slut. Jag ville inte att pappa skulle ligga så som han gjorde mot slutet och är lättad av att han fick slippa alla slangar, sjukhus och smärta, men samtidigt ville jag inte att han skulle lämna oss, men hans tur var inne att lämna detta liv... livet är så orättvist. Endast 64 år och såg fram emot att få bli pensionär. Varför? Han hade så mycket mer att ge och leva för. Snälla pappa, kom hem och väck mig för jag vägrar tro att detta är sant... Snälla väck mig, jag vill inte vara med i denna mardröm mer.

Pappa, utan dig känns allt så meningslöst och världen känns så tom. Världen miste en ängel och jag miste min pappa. Nu, mer än någonsin, är det slovenska blodet inom oss - arvet vi fått av pappa, starkare än något annat. Det är pappas gåva till oss och det är något jag och mina syskon alltid kommer att bära stolt genom livet. Mamma kämpar på precis som vi alla gör, men pappa lärde oss från barnsben att man bara har en familj, så håll ihop och det är precis det vi gör. Min mamma, jag och mina syskon finns där för varandra och pappa med. Saknaden är enorm, vi har inte bara mist vår pappa utan även vår största vägvisare i livet och bästa vän.

Snälla lämna tillbaka honom till mig, utan honom är jag vilsen... Jag glömde säga honom en sak innan han gick och det är: pappa du är min hjälte och förebild, jag älskar dig så mycket. Tack för att du var den du varit och jag är så stolt över dig. Pappa snälla kom hem, jag måste säga dig en sak!

Grattis på födelsedagen pappa. Saknaden är sjukt stor. Jag önskar varje dag att du ska komma in genom dörren igen, att man får höra din bil komma. Men jag vet att du var mycket sjuk och att du inte orkade längre. Vila nu. Sist vi sågs, såg du mycket trött ut. Hoppas du har det bra där uppe. Vse najboljše ata! Počivaj v miru, ljubljeni oče! Se vidimo v Sloveniji.

den 12 oktober 2015 · Källa: Facebook: Sandra och Andreas Ivanuša

In memoriam Franc Šprah

Franc Šprah (1944-2015), upokojeni učitelj slovenskega jezika v Landskroni na Švedskem. Po Facebooku smo izvedeli, da je lani i oktobru umrl Slovenec iz Maribora, dolgoletni učitelj slovenskega dopolnilnega pouka, Franc Šprah, (1944-2015), star 71 let.

Z družino je živel i kraju Sjöbo i pokrajini Skåne. Skoraj tri desetletja je poučeval slovenske otroke i mladino i Landskroni.

V 1970-ih letih je bilo število slovenskih otrok zanj samega neobvladljivo, zato je povabil tudi mene, avtorico članka, da prevzamem polovico slovenskih otrok za poučevanje slovenščine.

Slovenci, starši in naši mladi, druga generacija Slovencev v tem kraju se pokojnega Franca Špraha hvaležno spominjamo. Domačim voščimo sožalje, Francu pa, da naj mirno počiva ob svoji umrli soprogi. Osmrtnico in fotografijo je posredoval po FB pokojnikov najmlajši sin, Simon Šprah.

In memoriam Jon Miloš

Jon Miloš, jugoslovanski pisatelj, pesnik in prevajalec romunskega rodu. (1930-2015). V švedski jezik je prevajal številne slovenske ter druge, srbohrvaško pišoče pesnike, Ivana Minattija, Daneta Zajca, Marijo Hriberšek iz Halmstada, Mihaelo Hojnik iz Stockholm, Augustino Budja iz Landskrona ter številne druge. Poezijo je ustvarjal tudi sam. Živel je v mestu Malmö. Pokojnika se spominjamo s spoštovanjem, naj počiva v miru. Svojem izrekamo iskreno sožalje. Novico o smrti Jona Miloša nam je po telefonu posredoval sin pokojnika.

Vse tri zgornje osmrtnice je pripravila Augustina Budja–Bencek, Landskrona

In memoriam Rado Omota

Kära vänner,

Några minnesord om Rado Omota som dog i januari 2016. Han föddes 1938.

Var och en av oss bär med sig en liten mosaikbit av Rados bild, de flesta av oss lärde känna honom som mogen man.

Vid sällsynta tillfällen lät han oss ta del av glimtar från sitt tidiga liv; barndomen i krigets Ljubljana, ungdomsåren som medlem i ett musikband, studieåren vid fakulteten för elektroteknik ... Han var också en hängiven radioamatör, som vid tiden för det stora jordskalvet i Skopje på 60-talet förmedlade all kommunikation med den raserade staden.

Rado kom till Sverige efter att ha mött sin kärlek Siw. När han bildat familj och fått anställning hos LM Ericsson förstod han att han saknade sin slovenska bakgrund. Då lärde vi slovener i Stockholm känna honom.

På den tiden hade vi en inarbetad månadstidning, Naš glas - Vår röst. Redaktionen bestod av några vänner med särskild kärlek för det slovenska språket och både för det gamla och det nya hemlandets kulturer. Därför välkomnade vi en medlem som bidrog både med glädjen att skriva och ivern att använda sina datakunskaper för att framställa originalet till tidningen. Under flera år publicerade han i tidningen en följetong om slovensk historia, skriven parallellt på både slovenska och svenska. Där använde han sitt intresse för slovensk historia och sin översättarskicklighet till att presentera hemlandets förflutna. Slutligen samlades det hela i en bok, "Slovenija od pradavnine do današnjih dni" – "Slovenien från urtid till nutid". Boken var skriven både för våra landsmän här och de redan svensktalande ungdomarna, men också för alla andra, som då var särskilt intresserade av det nya självständiga landet.

Efter tidningens upphörande blev våra möten alltmer sällsynta.

När vi nu i naturen anar en vår tar vi farväl av Rado.

Alja Öfors

In memoriam Franc Babuder

In memoriam Franc Babuder

Han föddes 9 juni 1926 i en liten by som heter Materija i Slovenien. Hans mamma dog i barnsängen och den lille gossen hade inte en så lätt uppväxt.

Han tog sin militärtjänstgöring i Österrike. Han har alltid varit förtjust i Tyrolenmusik.

Sedan arbetade han som byggarbetare i Koper. Där träffade han min mamma Jolanda Babuder som var en ung ensamstående mamma med två små flickor.

De gifte sig och fick min syster Adriana. 1963 flydde dom från Jugoslavien och mellanlandade i Italien för att sedan fortsätta till Sverige. Dom hamnade i Bodafors i Småland. Blev sedan förflyttade till Pauliström där både pappa och mamma jobbade på ett pappersbruk.

Sedan följde en flytt till Nässjö där de bodde ett antal år. De flyttade slutligen till Vetlanda där pappa jobbade på SAPA en fabrik där dom gör aluminiumprofiler. Tror att han var där runt 25 år.

Franc har varit mycket händig. Byggt, målat, tapetserat fixad och grejat.

Han och min mamma tyckte mycket om sin trädgård och hade alltid fina blommor och växter. Han tyckte som sagt om Tyrolenmusik och gillade att dansa. Gillade att både promenera och cykla.

Han har alltid varit ordningsam. Var sak har sin plats. Och har alltid varit rädd om sina saker. Han har alltid fått vara frisk och har alltid varit lojal och skött sitt jobb. Både mamma och pappa var aktiva inom den katolska kyrkan.

Skrivet av dotter Gabriella Babuder Nilsson

Franc Babuder se je rodil 9. junija 1926 v majhni vasici Materija, blizu Herpelj - Kozina v Sloveniji. Njegova mama je umrla v rani mladosti. Kot majhen deček ni imel lahkega otroštva.

Vojaški rok je služil v Avstriji. Zato mu je bila vedno vseč tirolska glasba in lepo, ubrano petje.

Kot gradbeni delavec se je pozneje zaposlil v Kopru. Tam je spoznal svojo bodočo ženo Jolando Babuder, ki je bila mlada mati samohranilka z dvema deklicama Vlasto in Marijo.

Ko sta se poročila, se jima je rodila hčerka Adriana. Leta 1963 so skupaj zbežali iz takratne Jugoslavije in po postanku v Italiji so nadaljevali pot na Švedsko, kjer so našli streho nad glavo v Bodaforsu v Smålandu. Pot so kasneje nadaljevali v Pauliström, kjer sta starša delala v papirnici.

Pozneje so se preselili v Nässjö, kjer so živeli vrsto let. Sčasoma so se preselili v Vetlando, kjer je oče delal v tovarni aluminijastih profilov Sapa. Tam je bil zaposlen okoli 25 let.

Franc je bil zelo spreten človek. Bil je gradbenik, pleskar, polagal je tapete in sploh je uredil vse sam, kar je bilo potrebno.

Starša sta z velikim veseljem obdelovala svoj vrt, kjer sta vedno gojila lepo cvetje in različno zelenjavo ter povrtnine. Oče je rad poslušal tirolsko glasbo in tudi ples mi je bil zelo pri srcu. Prav tako sta mu bila vseč hoja in kolesarjenje.

Oče je bil vedno urejen. Vsaka stvar je bila na svojem mestu. Hvala Bogu je bil vsa leta zdrav. Vedno je zvesto in dobro opravljal zaupano mu delo, službo. Tako mama in oče sta bila aktivna v krajevni katoliški Cerkvi.

hči Gabriella Babuder Nilsson

PISMA BRALCEV – LÄSARNAS BREV

Augustina Budja Bencek nam je posredovala nekaj zanimivih dejstev o človeškem telesu. Tokrat objavljamo približno polovico:

1. Možgani odraslega človeka tehtajo približno 1,5 kg oziroma približno 2 odstotka povprečne telesne teže, porabijo pa kar 20 odstotkov energije in 20 odstotkov kisika, ki vstopi v telo.

2. Ko se česa dotaknemo, sporočilo v možgane potuje s hitrostjo 200 km/h.

3. v možganih nismo sposobni občutiti bolečine. To pa ne pomeni, da nas ne more boleti glava, saj so možgani obkroženi z drugimi tkivi, živci in krvnimi žilami.

4. Kar 75 odstotkov možganov tvori voda. Njihova konsistenca je primerljiva s tofujem ali želatino.

5. Odrasli pomežiknemo vsake 4 sekunde, dojenčki pa le enkrat do dvakrat na minuto. Če bi lahko število pomežikov v celotnem življenju združili v en sam dolg pomežik, bi obdobje teme trajalo eno leto in dva meseca.

6. V enem dnevu proizvedemo približno 1 liter sline. V celotnem življenju je proizvedemo toliko, da bi lahko z njo zapolnili dva kopalna bazena.

7. Ljudje smo skoraj edini sesalci, ki ne zmorejo premikati ušes (razen redkih izjem).

8. Z nosom lahko zaznamo več kot 50 tisoč vonjav.

9. Jezik je proporcionalno glede na svojo velikost najmočnejša človeška mišica.

10. Če si moški nikoli v življenju ne bi obrili brade, bi bila ta lahko v povprečju dolga 9 metrov.

11. V povprečju imamo 100 tisoč las, dnevno pa jih izpade do sto. Povprečna življenjska doba lasu je od tri do sedem let.

12. Svetlolasci imajo več las kot drugi. V povprečju imamo 100 tisoč lasnih mešičkov, svetlolasci kar 146 tisoč, rdečelasci pa manj kot 90 tisoč.

13. Nohti na rokah rastejo štirikrat hitreje kot nohti na nogah. Najhitreje raste noht na sredincu dominantne roke.

14. Koža je naš največji organ in zajema približno 12 odstotkov telesne teže.

15. V človeškem telesu je več kot 600 mišic. Za en korak jih je vključenih kar 200.

16. Okostje odraslega človeka obsega 206 kosti. Več kot polovica jih je v rokah in nogah.

17. Če bi pljuča lahko popolnoma raztegnili, bi bila njihova površina enaka površini teniškega igrišča.

18. Dnevno vdihnemo približno 23.000-krat.

19. Srce je veliko za približno dve pesti. Na dan utripne približno 100.000-krat.

SMEH JE POL ZDRAVJA – ETT GOTT SKRATT FÖRLÄNGER LIVET

Kmet je zaradi starosti kupil novega mladega bika, staremu pa reče: »Svoje si odslužil. Tvoje delo bo odslej opravljal mlajši, tebe bom pa pustil pri kravah.«

Mladi bik se takoj loti svojega dela, staremu prekupi, pa ga brčne. Kmet to opazi in mu reče: »Ti nisem rekel, da bo tvoje delo opravljal zdaj on?«

»Kar naj, samo pokazati sem mu moral, da jaz nisem krava!«

***

»Mamica, zakaj ima naš dedek troje očal?«

»Ena ima za branje, druga pa za gledanje v daljavo.«

»Zakaj pa potem potrebuje še tretja?«

»Tretja pa potrebuje, ko išče prva in druga.«

***

Na kmetijo je prišel veterinar, da bi osemnil ovce. V tistem trenutku je bila pri hiši doma samo starka. Ko ji veterinar razloži, zakaj je prišel, mu reče: »Gospod veterinar, pa bodo te ovce sploh imele kaj volne, ko ste vi čisto plešasti?«

***

Nadja je pisala spis na temo »Molje želje.«

»Želim si majno lepo hišico v mirnem okolju ob plaži, dober športni kabriolet, veliko otrok in kasneje dobrega, lepega in postavnega moža.«

Ko je profesorica popravljala spis, je Nadja pod besedilom našla pripombo:

»Pazi na vrstni red!«

***

Sin kmeta pride ves objokan v šolo.

»Kaj pa je narobe?« zanima učitelja.

»Očka in mami sta se skregala.«

»To vendar ni nič hudega, saj se v vsaki družini kdaj pa kdaj skregajo.«

»Očka je mami rekel, da je krava. Potem pa je mama očetu rekla, da je osel in konj!«

»In zakaj še vedno jokaš?«

»Ker ne vem potem, katera žival sem jaz!«

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping

Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KUTLURE SLOVENIJA

Preds.: Karli Zunko

c/o Karli Zunko

Norra Torgggatan 17, 640 30 Hälleforsnäs

slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds.: Ivan Zbasnik, tel. 035- 21 12 94

Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad

il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds.: Alojz Macuh, 0221-185 44

Schelegatan 7, 731 32 Köping

aa.macuh@gmail.com

KD SLOVENIJA

Preds.: Janez Rampre; Mob.:073-344 95 27

Vallmovägen 10, 293 34 Olofström

janez.rampre@oktv.se

SLOVENSKI DOM

Preds.: Jože Zupančič, 031-98 19 37

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg

marianne.ratajc@byggads.se

SLOVENSKO KD FRANCE PREŠEREN

Preds.: Lado Lomšek, 031-46 26 87

c/o Lomšek

Stora björn 33, 415 16 Göteborg

ladolomsek2@gmail.com

SLOVENSKA AMBASADA

Amaliegade 6, 2nd floor

1256 Copenhagen, Denmark

Telefon: +45 33 73 01 20

+45 33 73 01 22

Faks: +45 33 15 06 07

e-pošta: vkh@gov.si

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANIKA

Preds.: Rudolf Belec, 040 21 80 84

V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö

belec54@gmail.com

SLOVENSKO DRUŠTVO STHLM

c/o Anton Kisovec

Rosendalsslinga 3, 186 33 Vallentuna

Preds.: Vika Lindblad, 08 89 74 96;

slovdrustvo.stockholm@gmail.com

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

c/o Bencek-Budja

Hantverkarg. 50, 261 52 Landskrona

Avguština Budja, 0418-269 26

budja@bredband.net

SLOV./ŠVEDSKO DRUŠTVO

Darko Berginc

Kadettg. 30 D, 254 55 Helsingborg

Blagajnik: 042-156 188

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg

Zvone Podvinski, 031 711 54 21 inski@rkc.si

